

LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 18

BARCELONA.—DIMARS 2 DE NOVEMBRE DE 1880.

PAG 133

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—La Conmemoració dels difunts, Santa Eustaquia.—QUARANTA HORAS.—Iglesia parroquial de Nostra Senyora de Betlén.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—5.ª d' abono.—Impar.—Última representació del drama, D. Juan Tenorio, á la que assistirà son autor l' eminent don Joseph Zorrilla.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 11.ª d' abono, impar.—Per la nit D. Juan Tenorio.—A las 8; á 3 rals, quint pis 2. Demà dimecres, Rigoletto.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de quatre, tercera d' abono festiu de tarde, ab lo drama D. Juan Tenorio.—Entrada un ral y mitx.—Nit, 11 d' abono, tercera del festiu.—A las 8, El lucero del alba, Propósito de mujer, El pañuelo de yerbas.

TEATRO ROMEA.—Funcions pera avuy dimars, tarde á las 3.—Fora d' abono.—Entrada 12 quartos, lo drama en 7 actes, D. Juan Tenorio.—Nit, 10 d' abono, D. Juan Tenorio.—Entrada 2 rals.—A las 8.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy dia de Morts, á dos quarts de vuit tercera representació de La maldicion de Dios, (segona part de «D. Juan Tenorio») y estreno del capritxo cómic fantástich, La llet de burra.

CIRCO BQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Avuy á dos quarts de quatre de la tarde y á un quart de nou de la nit, sexta y séptima representació del drama fantástich, mímich, equestre, bailable, D. Juan Tenorio.—En abduas funcions se executarán los mes escullits exercicis per los principals artistas de la companyia.—Entrada 3 rals.

EXPOSICIÓ ZOLÓGICA BARCELONESA, situada en la Plassa de Junqueras.—Estará oberta al públich tots los dias desde las 10 del dematí fins las 6 de la tarde. Preus d' entrada 2 rals; dias de Moda 4.—Abonos de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

Reclams

DIARI DEL PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

Segons las nòtas taquigráficas presas per la Corporació del Sistema Gariga, y contenint tots los documents referents al mateix «Congrés.» Se publicará per quaderns de 8 grans páginas en magnífich paper satinat. Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagársen en quatre lo moment de suscriur.

Als membres del «Congrés» se 'ls farà una rebaixa en lo preu de suscripció, mediant la presentació del títol.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l' Administració de LO CATALANISTA (Pi 6), en la del *Diari Catalá*, (Fernando, 32, primer), y en las llibrerías de Verdaguer (Frente al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

LA CAMELIA

Coronas fúnebres d' última novelat

BISBE, 4. BARCELONA.

Sucursal, Passeig del Cementiri, número 177.

Los objectes comprats en lo carrer del Bisbe, se 'ls traslladará, si aixis ho desitjan, á la sucursal sens cap retribució.

ORTIZ. Conegut y acreditat professor de dansas de saló. Dit professor, además d' ensenyar de dansar ensenya també los modals y modo de produhirse en un ball d' etiqueta, lo que solen careixer la majoria dels jóves y senyoretas per tenir un modo de dansar vulgar y ab coqueteria; donchs Ortiz ab 8 lliçons ensenya de dansar pera sortir d' un compromís y ab 16 la finura y modals de la dansa d' etiqueta. (Lliçons pera una persona sola y segons convinga tot lo mes tres.) Rambla de las Flors, núm. 20, pis primer, (6 sia Rambla de Sant Joseph.)

GANGA.—Veigis l' anúnci.

50 TAPINERÍA 50
 LA LUCIA
Fábrica de cotillas.

L'ÁGUILA Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabat lo inmens surtit pera la próxima temporada d'ivern, tant pera sas casas de Madrid, Cádiz y Sevilla com per aquesta Gran casa de confecció, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranjer.

Plassa Real, 13.—Los preus moderats.

BOLSA En lo despatx de don Anicet Espinach y Martorell, corredor colegiat, se compran cupons de totas classes, vensuts y á vender; aixi mateix se reben órdes de compra y venda de tota classe de valors locals y del Estat. Baixada de Sant Miquel, n.º 1, entressuelo.

AVIS ALS SENYORS PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y iat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa en endevant.—Se reben encàrrecs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

 FABRICA LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blancs 3.

HERPES sarna, escrofulas y demás humors, aixis interns com externs No descuidar que 'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Véigis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmácia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

VENÉREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENÉREO DEL Dr. CASASA.—Gonorrreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; 'l venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Véigis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

SE TRASPASSAN uns safretjos molt céntrichs dintre d'aquesta ciutat ab bonas condicions.
Informarán, Passatge de la Vireina, número 81, forn.

Secció d' economia doméstica

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterias.—*Mercat del dematí.*—Molt poch animat en cantitat y menas de peix, 'l llus de palangra 's venia á 6 rals la tersa y 'l del bou á 24 quartos; molls y pagell á pesseta; congria á 5 rals; raps á 2; sardina á 12 quartos y pops á 8.

Mercat de la tarde.—De aquest no 's mencionan per ser dia de festa.

Secció de Noticias

BARCELONA

Demá dimecres, tindrà lloch en lo teatro del Tívoli, la octava sessió del *Congrés Catalanista* terminant la discussió del segon tema y entrantse en la del tercer, ó sia de las tendencias del catalanisme.

—Lo *Teléfono Catalan*, semanari bilingüe que 's publica en Girona, apareix ab sa primera plana orlada, per celebrar las firas que durant vuit dias tenen lloch en aquella immortal ciutat. Las duas planas del mitx están plenas de composicions poéticas, escritas en nostra hermosa llengua, firmadas per los poetas Masriera, Planas y Feliu, Palol, Piera, Tossetti, Marull, Torruella y Verdú.

Per lo que llegim en ell, veyém que l' Ajuntament de Girona es germá del de Barcelona; puig no solament no presta lo mes petit auxili material á cap de las Societats artísticas ó literarias que 's disposan á contribuir á la major solemnitat de las festas, sino que ni s' ha prés la molestia de publicar lo mes petit cartell dels festetjos que 's deuen verificar. Res te, per lo tant, d' estrany, que las firas se presentin desanimadas y sens compradors; puig no s' ha prés cap mida per ferhi corre forasters.

—Don Venanci Vallmitjana, reputat escultor d' aquesta capital, ha modelat en duas solas sessions un petit busto en barro del célebre mestre don Jesús Monasterio, 'l qual segons noticias es d' un paregut exacte.

—Lo regiment de cavallería cassadors de Tetuan, sortirà dintre poch dias cap á Vilanova y Geltrú y Vilafranca del Panadés, pera quals poblacions ha sigut destinat de guarnició. Vindrà á substituhirlo en la nostra ciutat lo regimen llanceros de Borbon destacat en Reus, deixant avans un esquadró en aquest punt y una secció en Tarragona.

—En un pis del carrer mitxá de Sant Pere, entraren los lladres avans d' ahir en ausencia dels amos y s' en emportaren quaranta duros, un rellotje de plata y altres objectes.

—Ab tota solemnitat la societat de Beneficencia nomenada *El amparo del Obrero*, inaugurá avans d' ahir una «Casa de Assilo» en lo carrer Diagonal cantonada al d' en Balmes, corresponent al terme de Gracia.

No podem menos de felicitar á la Societat mencionada, que tan s' interessa per la sort de la honrada classe obrera.

—En virtut de las relevantas qualitats de que 's fa digne lo reputat catalanista don Joseph Coroleu é Inglada, soci-corresponsent de la Real Academia de la Historia, l' Ajuntament de Vilanova y Geltrú en sa última sessió acordá nombrarlo cronista de dita vila.

Felicitém al senyor Coroleu per son nombrament guanyat ja desde molt temps.

—Lo Gran Teatro del Liceo, te anunciadas per la present setmana las óperas *Rigoletto* y *Norma*. L' empresa ha contractat á la *prima donna* senyora Cristófani, la qual debutará ab la preciosa ópera de Verdi *Aida*.

—Ha sigut nombrat Escribá de actuacions del Jutjat de primera instancia de Balaguer lo nostre estimat amich D. Simon Gramunt y Juer.

—Los suscriptors de Palafrugell se 'ns queixan de la irregularitat ab que reben lo nostre Diari, demostrant que hi ha hagut setmanas que no han rebut mes que tres números. Per nostra part sols podem dirlos que sempre s' han entregat al correu los números ab tota regularitat, per lo tan la culpa no es nostra sino d' alguna de las Administracions que intervenen en l' assumpto.

Esperém que l' Administrador á qui corresponga, farà esmenar aquesta falta en lo servey públich.

—Ahir va publicar la *Gaceta de Catalunya* un article de duas columnas dedicat ó aparentment á jutjar lo discurs pronunciat en lo Congrès Catalanista pe 'l nostre amich Vallés y Ribot. Avuy no tenim espay per contestarlo, pero 'ns proposém ferho.

—Ahir dematí recorregué los principals carrers de Barcelona una llarga comitiva de trevalladors, seguits d' una bandera y una música, y precedits per un cotxe endolat que portaba una luxosa corona fúnebre.

La comitiva va dirigirse al cementiri.

—Ab molta concurrencia va tenir lloch avans d' ahir, en lo teatro del Circo, l' estreno de la sarsuela *Propósito de mujer*. Lo públich aplaudí varias vegadas.

—En la iglesia de Sant Just se reparteix una fotografia de la nova fatxada d' aquell edifici.

La fotografia la regalan, pero al darrera del obsequi, presentan al obsequiat una llibreta de suscripció pera contribuir als gastos que ha ocasionat aquesta millora.

De manera que la fotografia ve á esser una targeta d' introducció á la suscripció, y en tal concepte 's regala als parroquians y als de fora la parroquia; mentres s' estiga disposat á fer caritat, *fotografia al canto*.

L' arquitecto de l' obra es lo senyor Font y la fotografia dels tallers del senyor Sala.

—Avuy dimars, á dos quarts de nou del vespre, celebrará sessió l' «Academia de Dret», en la qual lo soci D. Pere Soler desarrotllará 'l tema «El Pauperismo en España»; continuant després las discussions pendants.

—Avuy, á dos quarts de quatre de la tarde, hi haurá en lo teatro del Circo una funció per donar la última representació de *D. Juan Tenorio*, la qual la empresa dedica als soldats de guarnició en Barcelona. També hi ha anunciada funció al vespre, pero de sarsuela, pera donar lloch á la segona sortida de la nova triple donya Rosa Martinez.

—Dos plens hi hagué ahir en lo teatro Romea ab motiu de verificarse lo drama del dia, lo popular *D. Juan Tenorio*, tant fou aixís que á causa del calor sofocant que reinaba en lo segon pis se desmayaren duas donas, las que, dit siga de pas, foren cuidadosament assistidas per lo metje de la casa, tornant en sí als poch moments.

Ja que d' aquest teatro parlém, no podém menos de recomanar als concurrents lo servey y la bona qualitat y baratura de las begudas y demés articles que s' espenen en lo café, densá que 'l té á son cárrech lo intelgent cafeter D. Dionisi Bons. Lo zel que aquest senyor demostra per complaure al públich lo fan digne d' elogi.

—Nos queixabam l' altre dia de la inseguritat personal en la carretera de Sarriá. Sembla que no s' ha fet cas de la queixa, puig lo mateix dia foren robats alguns trevalladors, com també una torra de la pujada de la Bona-Nova.

L' inseguritat personal va en augment, cada dia son mes llargas las queixas. ¿Durarà gayre?

—Durant tot lo dia d' ahir se vejéren molt concorreguts los cafés, especialment aquells en que's ritaban galls, dulces y de més objectes propis de la diada. Los teatros, tarde y nit, també s' omplíren d' un públich desitxós de sentir una vegada mes lo *D. Juan Tenorio*, l' obra mes popular del poeta don Joseph Zorrilla.

—Alguns suscriptors nos preguntan perque no'ns hem ocupat de la mort del home públich, don Joseph Maria Orense.

La resposta es ben sezilla: perque no podem entrar en lo terreno polítich, y sens ocuparse de política no pot parlarse d' un home quals mérits consisteixen en la part que ha pres en la cosa pública.

Podíam donar la sensible noticia, y es lo que fèrem. Podém donar lo pésam á la seva familia y aixís ho fem avuy.

¡Sigali la terra llaugera!

—En la botiga del senyor Parés, aquesta setmana lo jove pintor don Miquel Carbonell ha exposat alguns quadros que cridan l' atenció dels artistas. D'ells nos en ocuparém próximament.

—Avans d' ahir va tenir lloch lo primer ball d' aquesta temporada que la societat «Moratin» doná en lo teatro de Jovellana.

er molt concorregut.

—Lo director de «El Diario Liberal» lo nostre estimat amic don Albert Lleó, nos ha enviat un comunicat en lo que respon a una gacetilla que publicàrem avans d'ahir.

Ab moltíssim gust complauríem al senyor comunicant; pero la naturalesa nopolítica del nostre periódich nos veda publicar íntegro lo comunicat.

L'únic que podem fer publich, y 'ns complau poder ferho, es que lo senyor Lleó assegura que «El Diario Liberal» va morir a ma airada; ferit per la espátula y a traició, y que creu ressucitará dins de pochos dias.

Mol nos alegrarém de que aixís succeheixi.

—Lo senyor don Claudi Omarch y Barrera ha presentat dimissió del càrrech de president de la «Juventut Catalanista», que venia exercint.

—Ahir dematí va suicidarse disparantse un tiro al cervell, un subjecte molt conegut en los círculs bursatils.

Sobre las causas de tan funesta determinació, se feyan ahir molts comentaris.

—Se'ns assegura que l'«Ateneo Barcelonés» te preparada una vetllada literaria-musical en obsequi del eminent poeta don Joseph Zorrilla, en la qual dit senyor llegirá algunas de sas novas composicions.

Sembla que 'ls artistes y escriptors que hi pendrán part, obsequiarán després al senyor Zorrilla ab un espléndit banquet.

Lo próxim diumenje també se celebrarà en Badalona una funció dramática en obsequi seu en lo teatro que porta son nom, invitantshi també a don Víctor Balaguer.

—Lo nostre colega *La Publicidad*, després d'alguns dias de silenci, torná ahir a embestir, encara que ab pochos brios, a la Mesa del «Congrés Catalanista». Pera ferho, prengué peu de la reunió dels senyors designats per entrar a formar part de la Academia de la llengua catalana.

Pero per sa desgracia lo que va darlos la noticia no estava pas ben enterat. Lo que va passar fou ni mes ni menos que lo que nosastres esplicavam en lo número d'ahir.

Consti aixís a la *Publicidad*, y si va de bona fe, esperém que rectificará lo que d'aquella explicació se separa.

—Com de costum de cada any, ahir acudí molta gent al cementiri, alguns a depositar coronas y rams de flors sobre las tombas dels déutes ó amichs, altres a fer la visita al lloch de repós que 's peculiar d'aquestos dias.

Generalment se parla de las milloras que la Junta ha fet durant l'any (milloras que solen representar la vintéssima part de lo recaudat en lo mateix periodo de temps) pero aquest any son tan pocas y tan pobras que ni val la pena d'ocupar-sen.

—Ahir per la tarde una religiosa comitiva visitá 'l Cementiri d'aquesta capital de la manera següent:

Obria la marxa un parell de municipals de á caball y varios de á peu; seguia un pendó, mitxa dotzena de cucurullas, y una porció d'homens descoberts de cap, ab vesta y uns rosaris y un ciri encés a la má, portant entre ells un Sant Cristo gros: tancaba la marxa lo reverent Pare Morell, detrás del qual seguian una munió de velles.

Tota aquesta comitiva 's dirigí al Cementiri, passant lo rosari pe 'l camí cridant (perque tothom s'enterés de que resaban), y al ser dintre del sagrat lloch redoblaren los crits cantant aquellas cançons tan sapigudas de tothom; luego 's dirigiren a 'l iglesia y després de dar una volta per dintre destorbant als visitants que habian acudit per tributar un recort a sos parents y amichs, sortiren ab lo mateix ordre (?) que avans.

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

BELLAS-ARTS.

En la galeria de ca 'n Parés la setmana darrera hi habian exposats alguns quadros originals d'en Vayreda (menor), Inglada y Armet.

Tres d'ells son del senyor Vayreda; tots tres son paysatges plens de color local, seguint la manera del seu germá Joaquim. Lo un te en lo primer terme un jove pintor copiant la naturalesa mentres un baylet y una noya ampurdanesos ab la candidés y admiració propis de la gent sensilla contemplan al artista. En vritat, las figuras son plenas d'intenció pro poch estudiadas. En cambi lo restant del quadro diu be prou quan pot esperar-se d'en Vayreda com a paysatjista si segueix estudiant ab profit com fins avuy. La perspectiva aérea es magistralment trobada, los trasparents ayguamolls del primer terme

executats ab acert. Alguns trossos son un tant descuydats y lo fon do pot ser un xich massa vigorós.

Lo mes petit, colocat dessota del anterior, es també inferior al de que acabém d'ocuparnos. Aixó no obstant debém dir que no 's presta de molt com l'altre lo punt escullit.

Lo tercer del senyor Vayreda es tan bó a nostre veure com lo primerament mencionat. Te trossos preciosos, es plé de llum y variat de matissos. Lo pis es correcte, distingintse algun fragment ab aygua enxarcada del segon terme que trasparenta lleugerament lo cel y la vegetació. Mes també adoleix dels mateixos defectes que 'l primer, especialment en los arbres de l'esquerra del espectador.

Lo quadro del senyor Armet, de grans dimensions, no ofereix cap novetat. Aquella manera acostumada de detallar, que semblava abandonar en las darreras obras exposadas de poch per lo senyor Armet, torna a reapareixe en lo paysatge últimament exhibit. No intentém negar ab aixó calitats al quadro del senyor Armet. Sols nos condolem del amanerament que 's nota en lo modo de fer del mencionat artista.

Lo senyor Inglada ha exposat un quadret ahont se notan facultats d'artista en mitx de lo abocetat ó descuydat del quadro. Ab tot, no volém pas dir que 'ns agradi ni l'obra ni lo camí emprés per lo senyor Inglada. Representa una senyora sentada en una cadira a l'ombra dels arbusts d'un parterre. Lo quadro se distingeix per lo vigor del colorit qual nota no pot esser mes justa, pro en vritat no 's hi sobran alguns detalls. Habém dit ja que 'l quadro 's ressent d'esser tractat ab cert descuyt concient y ho sentim per lo senyor Inglada. Empengui altre camí, no 's deixi portar de la passió per la vaguetat dels objectes, perque no anirà en lloch. Esculleixi assumptos; no 's concretí a pintar testas ó figuras solas, alardejant en sos treballs de fer cas omís del pinsell, encare que ho fassi ab ayre. Las costums espanyolas ofereixen ample camp a la seva paleta y podrá en semblant tasca lluhir lo seu enginy encare que no 's proposés altre fi que copiar simplement las costums.

Secció de Fondo

INAUGURACIÓ

DE «L' ATENEO LIBRE DE CATALUNYA».

Lo diumenje al vespre s'inaugurá, segons estava ja anunciat, lo curs académich del 8o al 81 en l'expressat Ateneo. Ocupaba la presidencia lo senyor D. Santiago Mundi, tenint a sa dreta al president del Ateneo Barcelonés, D. Manel Angelon y a la esquerra al catedràtich de nostra Universitat, D. Lluç Echevarria, ocupant además los llochs corresponents los senyors Martí y Sacases. Comensá l'acte ab la lectura de la Memoria en que hi van consignats los treballs fets durant l'any transcorregut. La Memoria fou llegida per lo nou secretari senyor Sacases, que s'encarregá de ferla per impossibilitat material del secretari surtint, lo senyor Vallés. Terminada la lectura y declarat tancat lo curs anterior, se declará obert l'actual, llegint lo discurs inaugural lo president, doctor D. Santiago Mundi. Versá sobre la historia de la ciencia que s'ocupa de la extensió, ó sia de la geometria. La dividió en cinch periodos, estudiant en tots y cada un d'ells los adelantos que habia anat fent, fins arribar a la época actual. S'extengué particularment en cada un dels matemátichs que en los diferents periodos de la historia habian contribuít mes a sos adelantos, detenintse en los temps anichs de Pitágoras, Euclides, Arquimedes y Ptolomeo. Se feu càrrech del inmens perjudici causat a la ciencia per la crema de la riquíssima Biblioteca de Constantinopla, fent notar que, poch temps després, aquells mateixos que portats per son fanatisme musulmá pe 'l Corán, habian cregut inútils y perjudicials tots los volúmens d'aquella biblioteca, foren los que ab mes ardor en la Edat Mitxa s'habian dedicat al estudi de las matemáticas, arribant fins a donar nom a la numeració per ells inventada.

Descartes, Newton, Kepler, Monge y d'altres foren també estudiats per lo senyor Mundi, y 'ls nous adelantos que a n'ells deu la geometria, foren posats de relleu ab molta claretat y concisió. Fou un verdader estudi històrich d'una ciencia tant important com la geometria, en lo que aparegueren los vasts y profundos coneixements que adornan al senyor Mundi, no solsament en la difícil ciencia que ensenya en la nostra Universitat, sino també en la seva historia, y per consegüent en lo successiu desarrollo que ha tingut en las diferents edats de la historia.

Llarchs y merescuts aplausos obtingué al acabarse la lectura del discurs, terminantse la sessió a cosa de las onse de la nit. La concurrència era bastant numerosa. Entre las personas invitadas, de que en aquest moment nos recordém, hi vejarem al senyor D. Vicens de Romero, president de la Societat Económica Barcelonesa d'Amichs del País,

Correspondencias de LO CATALANISTA

Madrid 31 d' Octubre

A pesar de lo que vaig vaticinar s' ha repetit en lo teatro de la «Opera» *Il Guarany*, pero ab tan mala sort que ab tot y haberhi una infinitat de *alabarderos* la ópera apestá de nou, produhint á mes la terquedad de la empresa un espectacle poch edificant entre 'l públich: tal que 'l teatro se convertí en una verdadera plassa de toros á causa dels crits é imprecacions que 's proferian y de las bofetadas y bastonadas que varen repartirse entre alguns abonats y dependents de la empresa.

S' ha obert ja 'l curs en la Escola d' Agricultura, situada en la Moncloa, ab assistencia de las autoritats. Aquesta escola es una de las cosas mes raras que tenim en Espanya, puig que las lleys y decretos la consideran com una especie de maravella y apenas hi ha deixebles y no 's conrehua allí res mes que blat, civada, garrofes y sigrons. Vritat es que no permeten altra cosa, lo terreno y 'l clima. Cap any hi ha allí mes que set ó vuit deixebles que en lloch de ser agricultors son ingenyers de monts y périts agrónoms, aixís es que lo que 's gasta en la tal escola es infructuós.

Lo concert donat en l' «Apolo» per lo célebre pianista Mr. Saint Saens, sigué magnífich, recullint grans aplausos dit senyor en una serenata composta d'ell que executá ab molt bon gust, com també 'l senyor Beck que doná provas de la seva habilitat.

La societat pera la reforma de arancels ha acordat celebrar un *meeting* pera tractar sobre 'ls vins y demanar un tractat ab Inglaterra á fi de rebaixar la escala. Se verificará lo dia 19 parlanthi en ell los senyors Echegaray, Rodriguez, Pedregal, Moret y altres, assistinthi representants de la premsa d' Aragó, de Jerez y de Valencia.

Tortosa 30 d' Octubre.

A conseqüencia de la visita que lo Arcaide d' aquesta ciutat feu al ministre de Foment Sr. Lassala, ab motiu de sa vinguda á Barcelona, diuhen que dit senyor s' interessará perque s' enllesteixi la construcció del canal de la Esquerda.

Lo primer diumenje de Novembre tornarà á celebrarse la fira que tenia lloch tots los anys, y que 'n feya tres estaba suspesa per una determinació de nostra autoritat local. Per los preparatius ques' observan promet esser molt animada.

Ab dos plens complerts s' inaugurarà la nova companyia lírich-dramática que dirigeixen los intel·ligents joves Ibo Gotós y Juliá Cosido. Los artistas se lluhiren tots alcansant grans aplausos. Se preparan pera posarse en escena, després del *D. Juan Tenorio*, *La paz del hogar*, *La fuerza de la conciencia* y 'l *Nudo Gordiano*, y las sarsuelas *El Niño* y *Entre mi mujer y el negro*, en la qual pendrá part lo tenor senyor Carañana. — *Lo Corresponsal*.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notas taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrès

(Continuació.—N.º 11.)

Lo resultat fou lo següent:

Senyors que digueren no.

P. Cot.—J. Pellicer.—J. Tomás.—L. Pons Dalmau.—R. Gramunt. Gil Vilasau.—J. Toni Joan.—S. Bayé.—P. M. Ravetllat.—P. Sacases.—J. Costa.—L. Ardit.—I. Ribas.—J. Flotats.—J. Damaré.—A. Mases.—F. Rodriguez.—E. Falcó.—M. Tapias.—E. Demetrio Dañans.—Joan Monés.—F. Jové.—F. Derch.—J. Revoltós.—J. Ventura.—P. Garcia.—M. Fusté.—R. Drapé.—A. Correas.—J. Lagarriga.—R. Pineda.—E. Dey.—J. Mario Nello.—J. Vidal.—F. Alentorn.—J. Segalá.—T. Lletjet.—O. Vinyals.—A. Sendil.—E. Casabella.—M. Lafont.—P. Closas.—F. Bosch.—J. Carbonell.—J. Galcerán.—P. Roig.—J. Brú.—J. Barcon.—R. Roig.—J. Roig.—J. Babot.—A. Culler.—C. Roure.—Ramon Jaumar.—Joseph Jaumar.—Jaume Marsá Torrent.—Roman Arnet.—Joan Guarro.—Mariano Guarro.—Jaume Uguet.—Joseph Torroella.—Francesch de P. Casanoves.—Manel Mugadas.—Joan Serra.—Blay Albertos.—Camilo Baratau.—Agustí Claramunt.—Vicens Tort.—Joseph Artigues.—J. Castells.—Joseph Altimira.—Alfons Sagristá.—Pere Vinyes.—Anton Mans.—Jordi Graells.—Francisco Graells.—Joseph Canelles.—Joan Ortega.—Ramon Pons Monner.—Joseph Sirera.—Joseph Ruiz.—Salvador Ambrós.—Enrich Brú.—Gerard Oliver.—Joaquim Lladós.—Joan Sala.—Joan Ferrés.—Joaquim Obrador.—Joaquim Aymamí.—Mariano Ros y Soler.—Tomás Enrich.—Silvestre Ventura.—Joseph Canals.—Manel Lladó.—Tomás Sala y Gabriel.—Joan Estela.—Esteve Pairo.—Francisco Vila.—Joaquim Delmaré Pallarés.—Francisco Pinos y Alvareda.—Agustí Arquimbau y Forgas.—Emili Briansó.—Agustí Rabasa.—Pere Casabayó.—Francisco Jové.—Ramon Pi.—Joan Llusá.—Pere Chafres y Clapal.—Leandro Joseph Closas.—Anton Morante.—Magí Colom.—Alejandro Culla.—Cayetano Teixidó.—Joseph Camps y Casas.—Joseph Garrigosa.—Emili Asencio.—Joaquim Font.—Ramon Queraltó.—Domingo Mas.—Félix Pich.—Bonaventura Codina.—Anton Serra.—Pere Martí.—J. Sólé.—P. Forné.—B. Pujadas.—Francisco Pru-

ney.—Jaume Sedó.—Narcís Barceló.—Francisco Corominas.—Miquel Miralles.—Anton Baldrich.—Tomás Amich.—Torras y Germá.—F. Roig Raventós.—Francisco Catarineu.—Enrich Palá.—Lluís Solé.—Joseph Vito.—Evaristo Amorós.—Joan Juliá.—Anton Comas.—Sebastiá Comas.—Ramon Huguet.—Lluís Roig.—Enrich Alvarez.—Joseph Anton Ribas.—Lluís Martí.—Jaume Molgosa.—Pere Serra.—Marcel Rich.—Joseph Blanch.—Santiago Cervera.—Bartomeu Garí.—Joseph Torras.—Baldomero Casas.—Joan Casals.—Joseph Maria Pujol.—Gerard Comas Cortina.—Pere Güell.—Eduart Imbert.—Anton Padros.—Pere Morell.—Fermín de Antonio.—Francisco Pi y Sivila.—R. Ambrós Ortiz.—Joseph Campderros.—Salvador Rodon.—Geróni Casanoves.—R. Grau.—E. Molina.—F. de P. Torres.—S. Amenedo.—Anton Valls.—A. Valls.—F. Martí.—C. Verdader.—J. Camps.—J. Campaña.—R. Sacases.—J. Ricart.—J. Mayol.—J. Molas y Casas.—R. Villafranca.—P. Torres Palancas.—F. Planas.—M. Vilá.—Salvador Gimbernau.—Pere Domenech.—Joseph M. Alié.—Ramon Coll.—Anton Monés.—Salvador Poch.—Joseph Condeminas.—Epifani Perarnau.—Jaume Damians.—Mariano Lluch.—Joseph Matas.—Isidro Martí.—Manel Werle.—Frederich Castells.—F. Saltavella.—E. Vidal Valenciano.—R. Lladós.—Eudalt Canibell.—Pere Santaló.—Jaume Gelada.—J. Maria Vallés.—F. Javier Pujol.—R. Mensanta Llopis.—Frederich Alsina.—Joaquim Maria Parcet.—Francisco Estradé.—Joseph Roig.—Frederich Renyé.—Domingo Sanz.—Ramon Artigas.—Francisco Derch.—Joaquim Gomez.—Llorens Roig.—Joseph Feliu.—Miquel Figuerola.—Anton Callis.—Manel Nadal.—Manel Escudé y Bartolí.—Francisco Puig.—Enrich Molner.—Pere Pagés.—Joaquim Viñas.—Marcelino Casas.—Enrich Badía Cortinas.—Joseph Tarrés Puigsech.—Anselm Rodriguez.—Francisco Barberá.—Enrich Nello.—August Riera.—Joaquim Abadal.—Angel Carrión.—Albert Torres.—Guillém Parera.—Francisco Maleras.—Anton Feliu y Codina.—Joseph Canellas.—Vicens Bosch.—Pere Ramon.—Joseph Calado.—Francisco Torras.—Joseph Martí Turró.—Pere Lauraó.—J. Urgell Vilá.—Joan Gomez.—Pere Espinet.—Baldomero Llorens.—Joseph Roca Font.—Pere Granyen.—Manel Guarné.—Joan Pellicé.—Jaume Ramon.—Ramon Bofill.—Jules Cabañero.—Joan Vinyets.—Joan Tristany.—Rafel Gimenez.—Joan Ratés.—Joan Boldú.—Anton Alsina.—Anton Prunell.—Joseph Gost Riba.—Tomás Torrents.—Juliá Pich.—Manel Giralt.—Bonaventura Cosp.—Marsal Ambrós.—S. Mas.—Total, 275.

Senyors que digueren sí.

Joan Serra Solé.—Joseph Serra Solé.—M. Casajuana.—Joseph Verdú.—F. Besulf.—J. A. Ribas y Ribas.—C. Trullas.—F. Fábregas.—Gabriel Solá.—Joseph Feliu y Codina.—Félix Sivila.—Jaume Ros.—Joaquim Catracasas.—Anton Oliva.—Ramon Martinez.—Vicens Baruta.—Francesch Clarasó.—Pere Serra y Sellarés.—Jaume Balagué.—Manel Verdú.—Joseph Roig y Catalá.—Francisco Tobella.—Joaquim Riera.—Agustí Ferrer.—Francisco de P. Ronquillo.—Joseph Coroleu.—Victoria Barrios.—Geróni Giralt.—Baldomero Escudé Vila.—Joan Aldavert.—Anton Garcia.—Alvar Verdader.—B. Ubach y Viñeta.—Joseph Tomás.—Anton Gaudi.—Eduart Chacon.—Francesch de P. Sivila.—Joan Sala.—Joaquim Ribera Cuadrench.—Joseph Pella y Jorgas.—Artur Baratta.—Enrich Heriz.—Joan Forn.—Manel Morros Demassur.—Joaquim Vinardell.—Miquel Sitjar.—Joseph Font.—Joaquim Gebeira y Rey.—Ramon Aguiló.—Joan Almirall.—Conrat Monner.—Joaquim Rivera.—Pere Gimeno.—Joan Anton.—Damas Calvet.—Jacinto Torres.—Miquel Arrau.—Conrat Vila.—Joseph Maria Serrallera.—Pere Aldavert.—Jaume Riera.—Ramon Mustich.—Anton Farrerons.—Angel Guimerá.—Joseph Vilaseca.—Joseph Franguesa.—F. Joseph Garriga.—Emili Junoy.—Ramon Bigas.—Joan Llach.—Ignasi Cervat.—Victor Brossa.—Francisco Riba.—Melció Graupera.—Jaume Brossa.—Narcís Oller.—Esteve Suñol.—Anton Masó.—Joan Echevarria.—Joaquim Martí.—César August Torras.—Mario Piqué.—Joseph Roca.—Sebastiá Farnés.—Anton Jaumandreu.—Joan Tusquets.—August Clavero.—Isidro Pellisé.—Modest Vidal.—Joaquim Comabella.—Joan Plá.—Ignasi Balé.—Ramon Tapias.—Joan Carreras.—Delfi Sanchez.—Miquel Prim.—Jaume Ubach y Viñeta.—Enrich Freixas.—Joaquim Comella.—Pelegri Pomés.—Pere Santaló y Castellví.—F. Tintoré.—J. Sol.—Pirozzini.—García Vilamala.—F. Gatell.—F. Graupera.—E. Parés.—J. Casañas Prat.—J. Sala.—M. Blanch Sisó.—E. Formiguera.—R. Nonat Comas.—J. Maria Torres y Pichot.—Eusebi Jover.—Joaquim Montaner.—Gayetá Vilaplana.—Joan Sarrado.—Jaume Millet.—Raymond Casellas.—Enrich Socías.—Joan Freixas.—Joseph Vallés.—Joan Duprá.—R. Bassegoda.—E. Mariezcurrena.—P. Bugués.—Joan Prats.—Joseph Vilaplana.—Félix Torres.—Joseph Amargós.—Miquel Baltá.—Bonaventura Basagoda.—Joseph Rodoreda.—Salustia Domenech.—Domingo Figueres.—Manel Daniel.—Sebastiá Fabra.—Jaume Gres.—Gonzalo Serrallera.—Fernando Coll.—Isidoro Domenech.—Frederich Gomis.—Jaume Palou.—Francisco Manel Pau.—Bartomeu Carcasóna.—Anton Garcia.—Joseph Rabasa.—Joseph Baltá.—Lluís Sanchez.—Fernando Aguiló.—Gayetá Raventós.—Anton Vila.—Victor Casals Navarro.—Salvador Viñas.—Jaume Malla.—Miquel Cabré.—Miquel Cuadras.—Francisco Xuclá.—Joan Pons Masaveu.—Baldomero Llopis.—Manel Pintado.—Joan Pelegri.—Baró de la Granera.—Gabriel Palau Soler.—Ursino Mitjans.—Facundo Terradas.—Joseph de Molina.—Emili Farnés.—Joseph Alvareda Inglada.—Joseph Llorens y Riú.—Emili Rebull.—Joan Vidal.—Pere Ribera.—J. A. Sorribas.—Joseph Blanch Pira.—Climent Selva Clós.—Eduart Novell.—Eusebi Corominas.—Total, 179.

Senyors que se abstinieren de votar, fentho constar.

Joan Maluquer Viladot.—Cayetá Benavent.

Lo SENYOR PRESIDENT.—Queda, donchs, no presa en consideració la proposició.

Lo SENYOR FELIU Y CODINA (DON JOSEPH).—Demano que 's digui 'l número d' abstencions que hi ha hagut en la votació qual resultat acaba de llegir-se, ó sigui lo dels presents que no han respost al ser cridats.

Lo SENYOR SECRETARI (Arús y Arderiu).—Son en número de 65 los que al ser cridats no han respost.

Lo SENYOR PRESIDENT.—Senyors: ans d'entrar en l'ordre del dia, propongo que 'l Congrès aprobi tres vots de gracias que 'l Congrès h' a de dar forosament per demostrar sa gratitud: lo primer es al propietari del teatro Espanyol que 'ns lo cedí gratuítament 'l altre d'ia

lo segon al d'aquest teatro per habérmolo cedit també gratuïtament; y 'l tercer que suplico que sia ben expressiu a las societats corals euterpenses, «Euterpe», «La Perla de la Barceloneta», «El Alba», «Amigos Tintoreros», «La Union» y «La Gratiut.» que desitjant prestar un obsequi a aquest Congrés, varen acordar obsequiar ab una serenata al que resultés elegit President. Com saben molt bé, los coros compliren sa paraula; per lo tant os proposo aquestos vots de gracias. Suposo que 's podrà consignar ja que ningú parla en contra, que s'aproba per unanimitat (*Moltis; sí, sí.*)

LO SENYOR COROMINAS, (DON EUSEBI).— Demano la paraula.

PRESIDENT.—Vosté la té.

SENYOR CNROMINAS.—Vull preguntar a la mesa, primer; ahont han d'anar a buscar lo títol que 'ls hi correspon los que no 'l tenen. Segon; habentse fet públich per medi de tots los diaris de la ciutat que varios individus de la mesa, per no dir la majoria han presentat la dimissió, demano que la mesa'n dongue comte y veurem com han d'omplir los càrrechs vacants.

LO SENYOR PRESIDENT.—La Junta definitiva va trobar los títols fets per la Comissió organitzadora, y varios no han anat a recollirlos. Respecte als títols posteriors la mesa definitiva ha pres l'acort de no ferne cap mes, y no n'existeix cap en blanch. De tots modos es precis fer constar, que la Comissió organitzadora anuncia al públich que durant determinats dias pasessin a recollirlos, y desd' aquells dias no se'n ha expedit cap altre, sols se donan los que existeixen.

SENYOR COROMINAS.—Demano la paraula, per donar las gracias al senyor President y fer una advertencia.

LO PRESIDENT.—Vosté la té.

LO SENYOR COROMINAS.—Los títols a que m'he referit los he reclamat personalment, pero se m'ha dit que no 's trobaban; los periódichs han publicat los noms dels dos individus per qui 'ls reclamo, y demano a la mesa com han de arreglarho per fer us del seu dret.

LO SENYOR PRESIDENT.—Desitjo saber si va fer la reclamació en temps de la Comissió organitzadora ó de la mesa definitiva.

SENYOR COROMINAS.—Després de l'elecció.

LO SENYOR PRESIDENT.—La mesa ha seguit aquest criteri, no fetne cap mes de nou; pot ser n'hi ha un centenar que no s'han passat a recollir; si existeixen aquestos dos seguint la mateixa jurisprudencia establerta s'entregaran, sino no se'n farán d'altres. Respecte a la segona pregunta del senyor Corominas, casualment anavam ara a donar comte d'aqueixas dimissions. Lo senyor secretari farà 'l favor de llegirlas.

LO SENYOR SECRETARI (ARÚS Y ARDERIU) llegeix lo següent document.

Sr. President del Congrés Catalanista.

Barcelona 12 d'Octubre de 1880.

Molt Sr. meu y amich: defensor convensut de la candidatura de V. pera la presidencia del primer Congrés Catalanista, may hauria somiat en l'honra d'esserne elegit jo mateix un dels vice-presidents.

Aquesta honra, si mas ilusions sobre lo Congrés s'haguessen realisat, l'haguera acceptada com tributada a la idea representada en lo catalanisme, no per mi, que ni he sigut may premiat en los Jochs Florals ni he fet sisquera un mal vers en català, sino per lo President de la Associació d'excursions Catalana; avuy, confesso ingenuament que no'm sento capás de triuñar de la passió, de la intransigencia, de la personalitat que fa dos dias m'envoltan y que comensan ja a mossegarme.

Dissentint de V. en ideas polítiques y en la manera de apreciar molts punts del catalanisme, m'havia reservat, com V. sab, tota ma llibertat d'acció y a ultima hora no he tingut per que abrigar escrúpols de cap mena. En V. vey a veig tant sols al iniciador, al organitzador, y en tal concepte, avuy com demà, si lo cas vingués, li donaria lo meu vot altra vegada.

Aquesta opinió, francament manifestada avans, y que are cap inconvenient tinch en fer pública, se diu per aquí a cau d'orella que es la que m'ha valgut lo premi de la vice-presidencia. Com no puch permetrer que un tan sols dels membres del Congrés pensi de tal manera, presento ma dimissió de vice-president y li prego que 'm esborri de las llistas, puig jo no puch alternar entre qui dupla de la meya honra: avans que catalanista só català. Com espectador miraré d'aprendre en lo Congrés lo molt que 'm falta saber sobre catalanisme; com actor mon concurs havia d'esser tant insignificant, que ma retirada cap influencia ha de tenir ni en sa significació, ni en sa marxa, ni en sos resultats.

Assegurant a V. la invariabilitat de mon afecte y a tots los que m'honoran ab son vot, la de mon agraïment, quedo de V. sempre atent y afectíssim S. S. q. b. s. m.—Ramon Arabia y Solanas.

UN SENYOR INSCRIT.—Demano la paraula porque lo Sr. Arabia demana que se 'l esborri del Congrés y aixó implica.....

LO SENYOR PRESIDENT.—(loca la campaneta); no hi ha paraula. (*Aplausos. Alguns membres diuen que s'abstenen.*) Los que s'abstinguin res tenen que dir. (*Aplausos.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Lo senyor Arabia presenta la dimissió y 'm demana que 'l borri de las llistas del Congrés; per consegüent com que ni jo, ni'l mateix Congrés pot esborrar de las llistas, queda o punt reduhit a acceptar ó no la dimissió. Tots aquestos motius

poden tenirlos presents los membres del Congrés pera votar d'un modo ó altre. De tota manera estém en votació y 'l que s'abstingui no té mes recurs que ferho constar avans de que 's dongue noticia del resultat de la votació. Per consegüent los que acceptin la dimissió del càrrech, farán lo favor d'alsarse y 'ls que no 'l acceptin farán lo favor de quedarse assentats. (*S'alsan molt poch.*)

UN SENYOR INSCRIT.—Demano la paraula.

LO PRESIDENT.—No hi ha paraula (toca la campaneta). Los que se abstinguin ho manifestaran luego a la mesa: tornin a fé 'l favor los que acceptin la dimissió de tornarse alzar. (*S'alsan poch.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Es evident que hi ha gran majoria que no accepta la dimissió. Are los que s'abstinguin de votar fassin lo favor d'alsarse. (*S'alsan uns quants.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Es evident que hi ha majoria gran que no accepta la dimissió. (*Murmulls.*) Senyors: si no 's convencen d'una vegada que en un Congrés de 800 personas ha de procedirse com se pot y no com se vol, no anirém en lloch. (*Aplausos.*) Tenim present qu'una votació nominal nos ha costat hora y mitja: crech que tots estarán convensuts de que no s'accepta la dimissió. (*Moltis veus; sí, sí.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Queda acordat que no s'accepta la dimissió del senyor Arabia.

Va a llegirse, seguint l'ordre de fetxas, la dimissió del senyor Secretari Joan Maluquer y Viladot.

LO SR. SECRETARI llegeix lo següent document;

Sr. D. Valentí Almirall, President del primer Congrés Catalanista y Director del «Diari Català.»

Molt Sr. meu y amich: en vista del sueldo de gaceta en que 'l periódich de sa digna direcció s'ocupa de la sessió celebrada ahir vespre per lo Congrés Catalanista, en que a mon pobre entendre hi sobran algunas apreciaciones poch atinades y se indican a determinats palcos com a promovedors d'un escándol que jo que n'estaba mes aprop no vaig sapiguer notar (puig que no es lo mateix demanar ab calor la paraula que escandalisar,) y atenent a que per la discussió d'ahir se pot assegurar sens cap mena de cuidado que 'l fi de tot pot esser mellor una cuestió ó lluyta de personas que no una deliberació meditada dels temas proposats per la Comissió organitzadora, me veig en lo cas de presentarli la dimissió del càrrech de secretari primer, porque ja may pugui dirse que jo comento implicitament ni en las paraulas del sueldo, ni en fer mes que catalanisme que es lo menos que 's feu per tots, (fora 'l discurs de V.) en la sessió sospesa per lo delegat del Sr. Gobernador Civil.

Jo entri a formar part com a secretari de la mesa del Congrés, porque creya que allí no hi havia mes que catalanistas; per aixó ho vaig acceptar ya que a tots consta que mas ideas difereixen per complet de las de V. y de las del *Diari Català* del que no soch ni sisquiera suscriptor y que no estich gens ó molt poch significat en política. A aixó 's deuria que reunis mes vots que tots los elegits pera la mesa y aixó implicaba també en mi majors atencions.

Un sueldo de la *Gaceta de Cataluña* de avuy acaba de demostrarme també que la cuestió d'ahir vespre era purament personal, al estendrer en examinar las consecuencias de la sessió referida.

Jo que no vull mes que fer catalanisme, dimiteixo, completament convensut de que no ha arribat encara l'hora de caminar sense pollera y de que las questions personals ho destorban tot. Confesso qu'era un xich massa innocent, que la lissó no caerá en saco rato com diuen los que are se felicitan del éxit del Congrés Catalanista.

Finalment, Sr. President, m'he acabat de creuer que la cuestió capital era la de personas, al veurer ahir vespre com aplaudian las paraulas del Sr. Sol, que eran un vot de censura a la Comissió organitzadora, los mateixos qu'en la sessió anterior ocupaban la mesa com a tals individus.

Ab aquesta ocasió que deploro se m'hagi presntat, queda de V. molt afectíssim amich y S. S. q. b. s. m.—Joan Maluquer Viladot.

Barcelona 13 d'Octubre de 1880.

LO SENYOR PRESIDENT.—Se pregunta també al Congrés si accepta ó no accepta la dimissió que del càrrech de Secretari presenta don Joan Maluquer y Viladot. Los que votin porque s'accepti la dimissió farán lo favor d'alsarse; los que votin porque no s'accepti, farán lo favor de quedarse assentats. (*S'alsan alguns.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Queda per gran majoria aprobat que no la dimissió del senyor Maluquer.

LO SENYOR PRESIDENT.—Va a llegirse la dimissió que del càrrech de Secretari ha presentat don Emili Vilanova.

LO SENYOR SECRETARI llegeix lo següent document.

Sr. D. Valentí Almirall.

Molt Sr. meu y distingit amich: Atenintme a lo manifestat en lo remittit que publicá lo periódich *El Diluvio* corresponent al dia 9 d'aqueix mes, dech dirli que no puch acceptar lo càrrech que se'm designa per resultat de la votació que tingué lloch en lo saló de Cent la nit del dissapte.

De V. atent servidor y amich q. b. s. m.—Emili Vilanova.

14 d'Octubre de 1880.

LO SENYOR PRESIDENT.—Se pregunta lo mateix; ¿s'accepta ó no accepta la dimissió que del càrrech de Secretari presenta don Emili Vilanova? Los que acceptin farán lo favor d'alsarse, los que no la acceptin farán lo favor de quedar assentats. (*S'alsan alguns.*)

LO SENYOR PRESIDENT.—Queda no acceptada la dimissió.—S'entra a la discussió del primer dels punts proposats a la decisió del Congrés.

LO SENYOR SECRETARI (Lleix).—Lo Congrés Catalanista—discutirà los següents temes, etc.

LO SENYOR PRESIDENT.—Crech del deber de la mesa fer una advertencia. Aquest tema té dues parts: la primera es la creació d'un Centro de caràcter purament científich y artístich, y la segona la creació d'una institució científica també catalanista. La votació que ha de recaure sobre aquest tema ha de ser afirmativa ó negativa, es a dir, sobre sa conveniència ó inconveniència; pero com té dues parts, la mesa propa que 's voti també per parts, lo qual vol dir que 'ls oradors podrán fer us de la paraula sobre las dues parts ó sobre una sola, y quan arribará 'l moment de la votació se dividirá aquesta en duas parts y 's votará primer si es convenient ó no la formació d'aquell centre, y després se votará si convé ó no la creació d'una institució. Si 'us sembla bé, baix aquesta base va a comensarse la discussió, concedintse la paraula en pró ó en contra.

LO SENYOR DANYANS.—Demano la paraula.

LO SENYOR PRESIDENT.—Lo Sr. Danyans té la paraula.

LO SENYOR DANYANS.—Demano la paraula pera dir a la mesa que crech que seria convenient, avans d'entrar a discutir ó a parlar en pró ó en contra, concedir dos ó tres tornos en que 's poguessen emetre idees generals sobre aquest tema, y després d'aquestos, y quan ja tothom hagués format concepte, nombrar una comissió que des dictamen. Aixó ho proposo a la mesa pera facilitar mes la discussió.

LO SENYOR PRESIDENT.—¿Accepta la reunió que 's concedeixin alguns tornos sense declarar-se si son en pró ó en contra deixant la resolució definitiva a una comissió nombrada al efecte? ¿Es aixó lo que demana lo senyor Danyans?

LO SR. DANYANS.—No, senyor; no m'haure explicat prou bé. He dit que 's concedeixin primer alguns tornos, emitint sols idees generals sobre'l tema; perque com lo tema no afirma ni nega es impossible que 's pugui parlar d'ell en pró ó en contra. Los que 'l creguin convenient lo defensarán; los que 'l creguin inconvenient l'atacarán. Al acabarse aquestas idees generals se nombrará una comissió, y aquesta aprofitant tot lo dit, presentarà dictamen y sobre d'ell podrà haberhi paraules en pró ó en contra.

UN SR. INSCRIT.—Demano la paraula.

LO SR. PRESIDENT.—Vosté la té.

UN SR. INSCRIT.—Que s'obri discussió sobre 'l tema, y de la discussió cada qual ne pendrà lo que li convinga, y en l'acte de votar ja 's sabrá 'l que 's vota, perque 's suposa que tots ho tindran bastant sabut.

LO SR. PRESIDENT.—Aquí lo que procedeix es, perque realment dat lo caràcter del primer tema es difícil trobar qui parli en contra, que acordi 'l Congrés consumir los tres tornos en pró y los tres tornos en contra, que serán pe 'ls que vulgan fer algun reparo ú observació; després votarem en general la conveniència ó inconveniència y fet aixó vindrà lo demés: si vé aprobada la conveniència de la formació d'un centre, ó d'una institució, ó de las duas cosas, allavors estarà a ne 'l seu lloch lo nombrament d'una comissió. Aixó ja vé a ser lo que proposaba 'l Sr. Danyans, y d'aquesta manera, la discussió será sols exposició d'idees generals sobre 'l tema. Comensa, donchs, d'aquesta manera la discussió del primer tema.

LO SR. SACASES.—Demano la paraula en pró.

LO SR. VIDAL Y VALENCIANO (D. Eduart).—Demano la paraula per una qüestió prèvia.

LO SR. PRESIDENT.—Vosté la té.

LO SR. VIDAL Y VALENCIANO.—En atenció a que 'l tema tal y com vé proposat entranya dos temes y que molts podrien creure la no conveniència d'un centre y la conveniència d'un Conservatori, desitxaria que aquets temes se discutissin per separat. Crech que d'aquex modo seria mes fácil la discussió.

LO SR. PRESIDENT.—Aixó té inconvenients y per lo tant deuen discutirse junts; pero 's votarán per parts, Lo Sr. Sacases té la paraula.

LO SR. SACASES.—Duas paraules avans. Després de mi ha demanat la paraula lo Sr. Lletget y com sé que dema passat surt de Barcelona, podria ell parlar avuy en compte de mí, a qual efecte li cedeixo 'l torn que a mí 'm correspon.

LO SR. PRESIDENT.—¿Lo Sr. Lletget está conforme ab aquesta cessió de torn?

LO SR. LLETGET.—Ab molt sentiment.

LO SR. PRESIDENT.—Té, donchs, la paraula lo Sr. D. Tomás Lletget.

(Deixa la presidència D. V. Almirall, ocupant lo seu lloch lo vicepresident Sr. Soler (D. Frederick).)

LO SR. LLETGET.—Senyors, sento molt tenir que comensar ab una inconveniència, perque inconveniència es tenir que parlar un orador (y jó d'orador no 'n soch), tenir que parlar de si mateix, cosa que no deuria fer may: Tinch de dirvos que no vinch preparat. He demanat la paraula; volia parlar sobre aquest tema, pero volia ferhou altre dia. Espero que pendrà aixó en consideració 'l Congrés y 'm prestará la seva indulgencia. Suplicat per alguns amichs he dit que pendria la paraula, no sabia quan. Es la primera vegada que parlo en públich: no he parlat may sino devant d'algunes personas y encara preparantme molt avans; no com ara. Espero, donchs, que acceptarán las idees que surtin y tal com surtin, perque no sé com ordenarlas ni com dir las. Tinch present una máxima de Platon que diu: *Facile est*

placere paucis; difficile multis; omnibus impossibile; es a dir: parlar agradablement per pocs es fácil, per molts es difícil y per tots impossible. Poseuvos en lo meu lloch y diheu si 'm será mes impossible a mí agradar a tots, quan fins pera mi ha de ser difícil donar gust a pocs atesa la situació en que 'm trobo an aqueix moment. (Aplausos.)

Y encara hi ha un'altra circumstancia aquí. Precissament avans que jo ha pres la paraula una persona que espaysana meva, que aprecio (y més coneixent las sevas dots oratorias, la facilitat de la seva paraula y la seva intenció) y en qui veig un jove qu' es una esperansa per ma patria que está dintre de la patria catalana.

Dich que es una esperansa, y sento tenir que comensar combatent algunas cosas que va dir referent al Congrés. Va dir que creya que com a Congrés no podian sortir d'ell grans idees, no podian sortir grans cosas, perque'l consideraba com una colectividad heterogénea. Jo estranyo que al entrar en comparacions estés tan poch acertat: vá comparar al infusori ab lo bou. Me permetreu que ja que m'he dedicat a lo que 'n diuen ciencias naturals ó exactes examini la diferencia que hi ha entre l'infusori y 'l bou pera veure si es ó no exacta la comparació. Algunas cosas de las que tinch que dir, molst me las hauran sentit en alguns llochs públics, altres no. Allá van, donchs, ben ó mal concebudas, ben ó mal dites.

(Seguirá.)

Secció Oficial

Administració principal de Correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia en lo dia de ahir.*

Joseph Capdevilla (mostras).—Joseph Casall, Valencia.—Francisco P. Formosa, id.—Miquel Vilela, Ferrol.—Francisco Pelebe, Cartagena.—Silveri Carminete, Palma.—Vicens Asencio, Manila.—Jacinto de Larrazabal, id.—Ricard de Pasarategui, id.—Francisco Casador, id.—Joan Saula, Barcelona.—Hospital, Muns y companyia, id.—J. Agustí Perez, Culion.—Nicolau Arvego, Manila.—Pere Joseph de Echevarria, Samar.—Llorens Marin, Utrera.—Maria Perez, Locilos.—Aleix Pares, Quintanilla de Sagu.

Barcelona 31 Octubre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la setwa y detinguts en dita ofissina per no trobarse a sos destinatarios.*

Isla de Cuba. Rafael Anonte, Barceloneta, 37, segon.—Madrid. Joaquim Madros, Passeig de Gracia, 88.—Valencia. Jaumandreu, Mendizabal.

Barcelona 31 d'Octubre de 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Caixa d'ahorros de Sabadell.—Han ingressat ab la fetxa d'aquest dia 2945 pessetas oo céntims procedents de 294 impositons, essent 5 lo número de nous imponents.

S'han tornat 325 pessetas oo céntims a petició de 7 interessats.

Sabadell 31 d'Octubre de 1880.—P. A. del Director, E. Verdiell.

Caixa d'ahorros de Tarrasa.—Han ingressat ab la fetxa d'aquex dia 642 pessetas procedents de 17 impositons, essent 1 lo número de nous imponents.

S'han tornat 287 pessetas 66 céntims a petició de 2 interessats.

Tarrasa 31 d'Octubre de 1880.—Lo Director de torn, Joseph Salas.

Ferro-carril de Valls a Vilanova y Barcelona.—Acordat per la Junta de Govern d'aquesta Companyia que desde 'l 15 al 30 del próxim mes de Novembre se procedeixi a la recaudació del sisé dividendo passiu de deu per cent sobre 'l valor nominal de las accions series A y B d'aquesta Societat, s'avis als senyors Accionistas pera que se serveixin efectuar dit pago durant los referits dias de 9 a 12 del matí y de 3 a 6 de la tarde, en las Ofissinas d'aquesta Societat (Aragó, 339, principal) ó en las subalternas de Vilanova y Valls.

Als efectes del article 23 dels Estatuts socials, se prega la presentació dels titols d'accions als temps d'efectuar 'l pago.

Barcelona 30 d'Octubre de 1880.—Lo Director Gerent, Francisco Gu-má.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

Excorxador.—*Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels drets que'han pagat en lo dia 22 d'Octubre de 1880.*

Bous, 8.—Vacas, 34.—Badellas, 27.—Moltos, 561.—Machos, 14.—Cabrits, 96.—Crestats, 13.—Total de caps, 753.—Despullas, 373 pessetas, 58 céntims.—Pes total de las mateixas, 16628.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 3990 pessetas, 72 céntims.—Despullas, 373'68.—Total, 4364 pessetas, 40 céntims.

Tossinos, a 25 pessetas, 34.. . . . 850

Id. a 17'50 » 17.. . . . 297'50

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat a 20'25 diner y 20'27 1/2 paper.

Armaris, mostradors, báscula y altres efectes de despatx pera vendre. Archs de Junqueras, número, 10.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrir-se un establiment de sastreria, especial pera noys.
En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, essent sos preus mes que baratos.
Als col·legis grans rebaixas.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe mèdica contra la anèmia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventura'tja 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estòmachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha traslladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complet èxit totas las enfermetats sífilitics y venèreas, los herpes (brians) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen a vuitcentas quaranta, son la major recomendació de nostra consulta.

VIATJES DEL XINO DAGAR-LI-KAO

pe 'ls paissos bárbaros de Europa, Espanya, Fransa, Inglaterra y altres, obra traduhida per «El Ermitaño de las Peñuelas.»

«Cuentos Cortesanos» obra original del expressat «Ermitaño de las Peñuelas.» Una y altra se venen al preu de 8 rals en la Llibreria dels senyors Teixidó y Parera, Pi, 6, y en l'Administració de aquest «Diari.»

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras
Segons los darrers telégramas

Ragussa, 29.—Lo príncep del Montenegro ha prés las midas necessarias pera reunir á Antivari set mil montenegrins. L'atach de Dulcigno se considera possible.

L'assistencia, ó al menos la presencia prolongada per algun temps, de las tropas turcas després de l'entrega de Dulcigno, ha sigut reclamada per lo Montenegro per atenuar la resistencia local. Se créu, y la noticia's dona ja com á certa, que la Turquia acceptará aquesta condició.

Scutari, 30.—Lo comité de defensa de Dulcigno ha enviat als cònsuls residents á Scutari, una protesta contra 'ls moviments de las tropas turcas y montenegrinas.

Lo bazar de Scutari s'ha tancat.
Ahir se presentá Riza-Pachá ab foras de infantaria y caballeria en lo pont de Sant Gregori, per baixar á Dulcigno; allí's trobá ab un cos considerable d'insurrectes que li

tancaba lo camí. Jutjant imprudent l'empenyar un conflicte, Riza-Pachá s'ha retirat á Freshai, ahont se troba en aquest moment.

A dins de Dulcigno hi han 600 combatents.

Berlin, 29.—Ha sigut elegit president del landtag M. Keller, del partit conservador; M. Banda, lliberal, ha sigut elegit vice-president primer, y M. Stengel, conservador libre, vice-president segon.

Telegramas particulars

Madrid 1, á las 5'15 tarde.—Lo mes próxim marxarán á Viena l'archiduquesa Isabel y l'arxiduch Guillermo.

Lo senyor Cánovas ha rebut avuy als senadors y diputats per Navarra y Vizcaya, havent-se acordat deixar á la resolució de las Córts la qüestió de las circulars.

Madrid 1, á las 6 tarde.—De las liquidacions feras fins ara en la Bolsa resultan vintidós quiebrats per sumas importants. Entre 'ls quiebrats n'hi han sis menors.

Los moderats històrics convocaben á una reunió pera 'l diumenge próxim.

La majoria dels periódichs emiteixen judicis favorables al discurs del senyor Balaguer.

FÁBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORRELLÓ.

Gran depósito de brocals, tinters, panillos, canonets d'agullas, gots y demés objectes de torneria.
Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

VENDA

Se ven l'ex-convent de PP Franciscans de Torá, á tres horas de la estació de Caláf, que mideix 66,000 pams, per 20,000 duros; informarán Riera baixa, 9, primer.

Los ministerials reservan sa opinió fins conèixerlo íntegro.

Madrid, 1 de novembre, á los 8'30 nit.—**Paris.**—S'han acabat las huelgas dels obrers. La expulsión de las congregacions establertes en Paris, se verificará fixament lo dimecres. Se temen desordres.

Un telégrama de Scutari diu que 'ls albanesos rexassan tot arretglo, aprestantse á la lluyta sent molt probable que demá's dongui l'atach.

Madrid 1, á las 8'40 nit.—Lo general Pezuela ha marxat á Cartagena.

Se ha publicat lo anunciati periódich democrátich *El Manifiesto*.

Han sigut detinguts divuit complicats en la impremta clandestina que's descubrí.

A conseqüència del temporal en lo Cantábrich, han naufragat varias llanxas de pescadors, habentse salvat los tripulants. Los santanderins portaren á coll lo cadavre del senyor Orense y se ha iniciat una suscripció pera erigirli un mausoleo.

Ha sigut extraordinaria la concurrencia en lo cementiri.

Imprenta La Renaiwensa, Xuclá, 13, baixos.